

Nr 4 B.

Ankom till riksdagens kansli den 28 april 1922 kl. 2 e. m.

Utlåtande angående regleringen av utgifterna under tilläggsstatens för år 1922 fjärde huvudtitel, innefattande anslagen till försvarsdepartementet.

(1:a avd.)

I. LANTFÖRSVARET.

A. Undervisning, understöd, expenser m. m.

1:o) I den till riksdagen den 7 januari 1922 avlåtna propositionen med förslag till tilläggsstat för år 1922 har Kungl. Maj:t, under åberopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen (punkt 1), att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till undervisnings- och gymnastikmateriel samt undervisningsanstalter och utbildningskurser å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 102,990 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 3—11 av åberopade statsrådsprotokollet.

Förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till undervisnings- och gymnastikmateriel samt undervisningsanstalter och utbildningskurser.

[1.]*)

Ordinarie reservationsanslaget till undervisnings- och gymnastikmateriel samt undervisningsanstalter och utbildningskurser (undervisningsanslaget) är i riksstaten för innevarande år upptaget med 563,343 kronor. Anslaget är uppdelat på tre särskilda titlar, nämligen

Titel I.	Undervisningsmateriel	kronor	57,659: 30
» II.	De fasta undervisningsverken m. m.	»	211,903: 10
» III.	Tillfälligtvis anordnade skolor och utbildningskurser samt oförutsedda behov	»	293,780: —
			<hr/>
		Summa kronor	563,342: 40

*) Hänvisar till punkt i statsrådsprotokollet.

Till förstärkning av ordinarie undervisningsanslaget anvisade riksdagen å tilläggsstat för år 1921 ett förslagsanslag, högst, 104,205 kronor. I detta anslagsbelopp voro icke inberäknade några medel för bestridande av dyrtidskostnader för bränsle och lyse vid undervisningsverken, utan skulle dylika kostnader utgå av det till förstärkning av ordinarie bränsleanslaget anvisade anslag.

Det under titel I, Undervisningsmateriel, upptagna beloppet, 57,659 kronor 30 öre, är beräknat efter en kostnad av 0.54 öre för man och dag under 10,677,648 tjänstgöringsdagar. Kungl. Maj:t har ansett, att till förstärkning av denna anslagstitel under år 1922 bör beräknas medel efter enahanda grunder som för år 1921 eller efter 0.46 öre för man och dag. Med utgångspunkt från nämnda antal tjänstgöringsdagar erfordras alltså såsom förstärkning ett belopp av $(10,677,648 \times 0.0046 =)$ 49,117 kronor 18 öre.

Till förstärkning av titel II, de fasta undervisningsverken m. m., har av arméförvaltningen föreslagits följande belopp:

för krigshögskolan	kronor	6,955: —
» artilleri- och ingenjörhögskolan	»	9,700: —
» ridskolan	»	20,033: —
» artilleriskjutskolorna	»	24,034: —
» krigsskolan	»	3,650: —
» artillerimuseum	»	1,500: —
» artilleristabens bibliotek	»	800: —
» ökade kostnader för telefonabonnemang	»	2,200: —
		<hr/>
	Summa kronor	68,872: —

Med hänsyn till de numera vidtagna sänkningarna av järnvägs- och telefontaxorna ävensom den förestående sänkningen av transportavgifterna enligt militärtaxan har Kungl. Maj:t ansett, att det av arméförvaltningen föreslagna beloppet 68,872 kronor bör kunna nedsättas med i runt tal 15,000 kronor till 53,872 kronor.

Kungl. Maj:t har såsom förstärkningsanslag äskat ett belopp av sammanlagt $(49,118 + 53,872 =)$ 102,990 kronor.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till undervisnings- och gymnastikmateriel samt undervisningsanstalter och utbildningskurser å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 102,990 kronor.

2:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier, expenser, bränsle, lyse m. m. å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 214,180 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 11—19 av åberopade statsrådsprotokollet.

Förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier, expenser, bränsle, lyse m. m.

[2.]

Ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier, expenser, bränsle, lyse m. m. (expensanslaget) är i riksstaten för innevarande år upptaget med 306,814 kronor. Anslaget är beräknat med hänsyn till de före kristidens inträde rådande prisetförhållandena. Till förstärkning av ordinarie expensanslaget anvisade riksdagen å tilläggsstat för år 1921 ett förslagsanslag, högst, 339,812 kronor.

Arméförvaltningen har föreslagit att för år 1922 måtte uppföras ett förstärkningsanslag till ordinarie expensanslaget, omfattande följande poster.

Arméförvaltningen	kronor	26,000: —
generalstaben	»	24,000: —
generalfältygmästarens expedition	»	5,260: —
inspektörens för artilleriet och artilleristabens expeditioner	»	1,600: —
fortifikationens huvudstation	»	4,275: —
inspektörens för infanteriet expedition	»	900: —
» » militärläroverken expedition	»	2,500: —
första arméfördelningens expedition	»	2,990: —
andra	»	1,390: —
tredje	»	2,925: —
fjärde	»	1,990: —
femte	»	1,840: —
sjätte	»	2,965: —
militärbefälhavarens på Gottland expedition	»	1,275: —
inspektörens för kavalleriet expedition	»	1,825: —
» » trängen	»	3,525: —
fortifikationsbefälhavarens å Karlsborg expedition	»	1,275: —
» i Boden	»	2,400: —
kommendantens i Boden expedition	»	3,470: —
» » Stockholm expedition	»	713: —
» » Karlsborg	»	740: —

landstormsområdesexpeditionerna för Stockholms kronor		
södra, västra och östra landstormsområden.....	»	2,000: —
intendenturstabens expedition	»	2,625: —
remonteringsstyrelsens expedition	»	2,450: —
intendenturförrådets i Stockholm expedition	»	750: —
» » Boden »	»	750: —
» » å Karlsborg »	»	750: —
garnisonssjukhuset i Stockholm »	»	2,400: —
rullföringsområdesexpeditionerna	»	45,000: —
oförutsedda expensbehov samt för centralupphandling	»	26,425: —
ökade telefonabonnemangskostnader vid vissa verk, staber och inrättningar	»	22,172: —
eller tillhopa		<u>kronor 199,180: —</u>

Departementschefen har ansett, att en nedsättning med 35,000 kronor till 164,180 kronor borde göras beträffande det av arméförvaltningen föreslagna förstärkningsanslaget, bl. a. med hänsyn till den från och med innevarande år vidtagna sänkningen utav avgifterna för telefonabonnemang.

Vidare har departementschefen ansett, att till förstärkande under år 1922 av de för försvarsdepartementet avsedda medel under expensanslaget, 18,182 kronor, borde beräknas ett belopp av 50,000 kronor eller 10,000 kronor mindre än det för år 1921 för motsvarande ändamål anvisade beloppet.

Till expensanslagets förstärkning under år 1922 har av Kungl. Maj:t i enlighet härmed äskats ett belopp av (164,180 + 50,000 =) 214,180 kronor.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier, expenser, bränsle, lyse m. m.* å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 214,180 kronor.

Förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier m. m. vid truppförbanden.

3:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier m. m. vid truppförbanden å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 228,610 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 19 —24 av åberopade statsrådsprotokollet.

Förevarande anslag är i riksstaten för innevarande år upptaget med 163,250 kronor. Anslaget är uppdelat å två titlar sålunda:

Titel I. Skrivmaterialier m. m.	kronor 129,150: —
Titel II. Oförutsedda expensbehov m. m.	» 34,100: —
	<hr/> Summa kronor 163,250: —

Till förstärkning av anslaget till skrivmaterialier m. m. vid truppförbanden anvisade nästlidet års riksdag å tilläggsstat för samma år ett anslag av 303,825 kronor. För innevarande år har något förstärkningsanslag ännu icke av riksdagen äskats.

Kungl. Maj:t har nu till det ordinarie anslagets förstärkande under år 1922 äskat ett belopp av 228,610 kronor, varav 176,510 kronor avses såsom förstärkning av titel I och 52,100 kronor till förstärkande av de under titel II upptagna medel.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till skrivmaterialier m. m. vid truppförbanden* å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 228,610 kronor.

4:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och i anslutning till vad utskottet under punkt 33:o) i sitt utlåtande nr 4 A anfört, får utskottet hemställa,

Generalstabens översiktskarta över Sverige.

att riksdagen må för *fortsättande av arbetena för utgivande av generalstabens översiktskarta över Sverige* i skalan 1:400,000 å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 11,500 kronor.

[4.]

B. Förplägnad, intendenturmateriel, reparation, övningar m. m.

5:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5) att till förstärkning av ordinarie anslaget till mathållning å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 4,271,060 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 24—26 av åberopade statsrådsprotokollet.

Förstärkning av ordinarie förslagsanslaget till mathållning.

[5.]

Ordinarie förslagsanslaget till arméns mathållning utgör för innevarande år 6,406,589 kronor. Anslaget är beräknat efter den före kristidens inträde tillämpade beräkningsgrunden av 60 öre för man och tjänstgöringsdag. Då det på detta sätt beräknade ordinarie anslagsbeloppet under kristiden visat sig alldeles otillräckligt för bestridande av kostnaderna för arméns mathållning, har riksdagen, efter Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, å extra stat anvisat särskilda anslag för det ordinarie anslaget förstärkning. Vid beräkning av förstärkningsanslaget för år 1921 utgick man från en portionskostnad av sammanlagt 1 krona 10 öre för dag. För innevarande år har ännu icke något förstärkningsanslag av riksdagen äskats.

Departementschefen har ansett, att till grund för beräkningen av medelsbehovet under mathållningsanslaget för år 1922 bör kunna läggas ett genomsnittligt portionspris av en krona. Då mathållningsanslaget beräknats efter ett portionspris av endast 60 öre, erfordrades såsom förstärkning ett efter 40 öre för man och dag beräknat belopp. Enär antalet tjänstgöringsdagar för år 1922 upptagits till 10,677,648, har departementschefen ansett, att till förstärkning av ordinarie mathållningsanslaget under samma år bör anvisas ett belopp av $(10,677,648 \times 0.40 =)$ 4,271,059 kronor eller i jämnt krontal 4,271,060 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till förstärkning av ordinarie förslagsanslaget till mathållning å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 4,271,060 kronor.

Förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till munderingsutrustning.

6:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till munderingsutrustning å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 1,942,815 kronor.

[6.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 26 och av 27 återopade statsrådsprotokollet.

Ordinarie reservationsanslaget till munderingsutrustning är i riksstaten för år 1922 upptaget med 3,778,853 kronor. Anslaget är alljämt beräknat efter samma grunder, som tillämpades före kristidens inträde, eller efter 33 öre om dagen för varje man och 10 öre om dagen för varje häst vid staber och undervisningsverk m. m., infanteriet, kavalleriet, trängen och intendenturtrupperna. Kostnaderna för sadelmundering och hästutredning vid artilleriet och ingenjörtrupperna utgå från dessa truppslags egna övningsmedel.

Då det ordinarie anslaget under kristiden visat sig otillräckligt, hava särskilda förstärkningsanslag av riksdagen anvisats. Till grund för beräkningen av förstärkningsanslaget för år 1921 har lagts ett extra medelsbehov av 17 öre om dagen för varje man och 5 öre om dagen för varje häst. För år 1922 har ännu icke något förstärkningsanslag av riksdagen äskats.

Departementschefen har ansett, att för år 1922 bör äskas ett förstärkningsanslag efter enahanda grund som för år 1921. Antalet manskapstjänstgöringsdagar för innevarande år har beräknats till 10,677,648, och det antal hästtjänstgöringsdagar, som bör läggas till grund för beräkningen av förevarande anslag, är upptaget till 2,552,290. I anslutning härtill skulle till förstärkning av anslaget till munderingsutrustning erfordras ett belopp av $[(10,677,648 \times 0.17) + (2,552,290 \times 0.05) =]$ 1,942,814 kronor 66 öre, eller i jämnt krontal 1,942,815 kronor, vilket belopp nu av Kungl. Maj:t äskats å tilläggsstat för innevarande år.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen må till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till munderingsutrustning å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 1,942,815 kronor.

7:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till kasernutredning, intendenturfordon m. m, å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 213,553 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 28—31 av åberopade statsrådsprotokollet.

Förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till kasernutredning, intendenturfordon m. m.

[7.]

För innevarande år är anslaget till kasernutredning, intendenturfordon m. m. upptaget med 1,683,622 kronor. Anslaget har fördelats på fem titlar med följande belopp:

Titel I.	Kasernutredning	kronor	533,882: 40
Titel II.	Förplägnadsutredning	»	572,239: 40
Titel III.	Intendenturfordon	»	380,000: —
Titel IV.	Skidmateriel	»	160,000: —
Titel V.	Musikmateriel	»	37,500: —

Summa kronor 1,683,621: 80

Till förstärkning av det i 1921 års riksstat uppförda anslaget till kasernutredning, intendenturfordon m. m. anvisade 1921 års riksdag å tilläggsstat för samma år ett förslagsanslag, högst, 140,381 kronor.

För underhåll av kasernutredningen har för år 1921 beräknats tillhoppa 8 öre för man och dag. Å ordinarie stat för år 1922 har för ändamålet upptagits ett efter 5 öre för man och dag beräknat belopp. Departementschefen har nu föreslagit, att till förstärkning av detta belopp måtte beräknas 2 öre för man och dag. Då antalet manskaps-tjänstgöringsdagar för år 1922 upptagits till 10,677,648 har det erforderliga förstärkningsanslaget angivits till $(10,677,648 \times 0.02 =)$ 213,552 kronor 96 öre eller i jämnt krontal 213,553 kronor, vilket belopp nu av Kungl. Maj:t äskats å tilläggsstat för innevarande år.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till kasernutredning, intendenturfordon m. m.* å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 213,553 kronor.

Förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt vid truppförbanden.

8:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 8) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt vid truppförbanden å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 3,400,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 31—34 av åberopade statsrådsprotokollet.

[8.]

Ordinarie reservationsanslaget till bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt vid truppförbanden är i 1922 års riksstat upptaget med 2,305,316 kronor. Anslaget är beräknat efter de prisförhållanden, som rådde före kristidens inträde.

Liksom flertalet övriga underhållsanslag har jämväl bränsleanslaget under de senare åren måst förstärkas med avsevärda belopp. Sålunda anvisades förstärkningsanslag

för år 1918 med	kronor	725,000: —
» » 1919 »	»	1,700,000: —
» » 1920 »	»	1,700,000: —
» » 1921 »	»	4,800,000: —

För år 1922 har nu såsom förstärkningsanslag äskats ett belopp av 3,400,000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt vid truppförbanden* å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 3,400,000 kronor.

9:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 9) att till förstärkning av ordinarie förslagsanslaget till furagering å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 1,150,710 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 34 och 35 av åberopade statsrådsprotokollet.

Förstärkning
av ordinarie
förslagsan-
slaget till
furagering.
[9.]

Ordinarie förslagsanslaget till furagering är i 1922 års riksstat upptaget med 4,036,550 kronor. Anslaget är beräknat efter 1 krona för häst och dag för de vid truppförbanden befintliga hästarna samt en årlig utfodringskostnad av 309 kronor för varje häst vid remontdepåerna, d. v. s. samma beräkningsgrund, som tillämpades före kristidens inträde.

På grund av den starka stegringen av furagepriset har det efter nyssnämnda grund beräknade ordinarie anslagsbeloppet under de senaste åren visat sig alldeles otillräckligt, och särskilda förstärkningsanslag hava måst av riksdagen anvisas. Sålunda anvisades för år 1919 ett efter 50 öre och för år 1920 ett efter 1 krona för häst och dag beräknat förstärkningsanslag. För år 1921 lades till grund för beräkningen av förstärkningsanslaget ett extra medelsbehov av 75 öre för häst och dag. För år 1922 har något förstärkningsanslag ännu icke av riksdagen äskats.

Vid beräkandet av de för år 1922 erforderliga medel till förstärkning av furageringsanslaget har departementschefen ansett sig kunna utgå från en rationskostnad av allenast 1 krona och 30 öre. Då det ordinarie anslaget är beräknat efter en rationskostnad av 1 krona och då det antal hästunderhållsdagar, varom här är fråga, beräknats uppgå till 3,835,700, har departementschefen angivit det erforderliga förstärkningsanslaget till $(3,835,700 \times 0,30 =)$ 1,150,710 kronor, vilket belopp av Kungl. Maj:t äskats å tilläggsstat för år 1922.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie förslagsanslaget till furagering* å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 1,150,710 kronor.

Forstärkning
av ordinarie
reservations-
anslaget till
truppför-
bandens
övningar.
[10.]

10:o) Kungl Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 10) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till truppförbandens övningar å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 371,665 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 35 —44 av åberopade statsrådsprotokollet.

Ordinarie övningsanslaget är för innevarande år upptaget med ett belopp av 1,822,463 kronor, fördelat å följande titlar:

Titel I. Hästlega	kronor	675,860: —
Titel II. Befälsövningar	»	53,100: —
Titel III. Vinterövningar	»	374,500: —
Titel IV. Truppförbandens övriga övningar	»	719,003: —
<u>Summa kronor</u>		1,822,463: —

Till förstärkning av förevarande anslag anvisade riksdagen å tilläggsstat för år 1921 ett förslagsanslag, högst, 1,142,268 kronor. Därjämte medgav riksdagen, att för samma ändamål finge under år 1921 disponeras ännu icke i anspråk tagna medel under det till förstärkning av reservationsanslaget till lega av hästar för truppförbandens övningar å extra stat för år 1919 anvisade förslagsanslag, högst, 700,000 kronor.

Uti de för riksdagen framlagda beräkningarna av medelsbehovet under titel I av ordinarie anslaget till truppförbandens övningar har man hittills utgått från de före kristidens inträde rådande prisförhållandena med varierande belopp av 2 till 4 kronor för hästlejningsdag. Under kristiden hava emellertid de verkliga lejningsprisen betydligt överstigit dessa belopp, varför till bestridande av härigenom uppkommande merkostnader särskilda medel måst anvisas. För år 1921 har sålunda lejningspriset beräknats efter 10 kronor för häst och dag.

Genom brev den 19 december 1919 har emellertid Kungl. Maj:t föreskrivit, att de övertaliga hästar vid armén, som under åren 1914 och 1915 inköpts eller kvarhållits för att användas vid tjänstgöring till skydd för rikets neutralitet, skulle i och för lejningskostnadernas nedbringande disponeras för försök med utbyte av lejda hästar mot inköpta (ackordshästar), varjämte därefter särskilda medel anvisats för fortsatta inköp av dylika hästar. Enligt hittills tillämpade grunder hava truppförbanden fått tillgodoräkna sig ersättning för de hästlejningsdagar, som fullgjorts med dessa hästar (ackordshästdagar), med samma belopp, som enligt vad förut nämnts legat till grund för det ordinarie hästlejningsanslagets beräkning.

Kungl. Maj:t har för år 1922 beräknat medelsbehovet under denna titel dels med 365,223 kronor i ersättning för de hästdagsverken, som fullgöras av ackordshästar, dels med 538,302 kronor, motsvarande lejningskostnaderna efter 6 kronor per dag under 89,717 dagar, dels ock med 10,000 kronor, utgörande särskild gottgörelse för viss hästlega. Tillhoppa skulle alltså för innevarande år erfordras ($365,223 + 538,302 + 10,000 =$) 913,525 kronor. Efter avdrag av de å ordinarie stat för ändamålet beräknade medel, 675,860 kronor, erfordrades alltså att täckas genom förstärkningsanslag ett belopp av 237,665 kronor.

Under titel II, Befälsövningar, har av Kungl. Maj:t en förstärkning av 14,000 kronor ansetts tillfyllest.

Till förstärkning av titel IV, Truppförbandens övriga övningar, har för år 1921 anvisats ett belopp av 170,000 kronor för bestridande av merkostnader vid järnvägstransporter. Detta belopp har för innevarande år ansetts kunna reduceras till 120,000 kronor.

Kungl. Maj:t har till övningsanslagets förstärkning äskat sammanlagt ($237,665 + 14,000 + 120,000 =$) 371,665 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag i fråga om förstärkning av titlarna II, Befälsövningar, och IV, Truppförbandens övriga övningar, har icke givit utskottet anledning till erinran.

Vad däremot angår beräkningen av medelsbehovet under titel I, Hästlega, anser utskottet, att en sänkning av lejningspriset per dag från av Kungl. Maj:t föreslagna 6 kronor till 4 kronor kan ske med hänsyn till den rika tillgång på hästar, som nu förefinnes inom landet. Förstärkningsbeloppet å denna titel kan på grund härav minskas från 237,665 kronor till i avrundat tal ($734,091 - 675,860 =$) 60,000 kronor.

Till förstärkning av övningsanslaget i dess helhet under innevarande år torde alltså enligt utskottets mening böra anvisas ett belopp av ($60,000 + 14,000 + 120,000 =$) 194,000 kronor.

Utskottet hemställer följaktligen,

att riksdagen må till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till truppförbandens övningar å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 194,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

C. Sjukvård m. m.

Förstärkning
av ordinarie
reservations-
anslaget till
sjuk- och
veterinärvård
m. m.

11:o Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 11) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till sjuk- och veterinärvård m. m. å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 229,732 kronor.

[11.] Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 44—47 av åberopade statsrådsprotokollet.

Ordinarie reservationsanslaget till sjuk- och veterinärvård m. m. är i riksstaten för innevarande år upptaget med 601,720 kronor. Anslaget är beräknat efter de före kristidens inträde rådande förhållandena och fördelat på följande titlar:

Titel I.	Sjukvård i allmänhet.....	kronor 213,553: —
Titel II.	Sanatorievård åt personal vid armén	» 100,000: —
Titel III.	Tandvård	» 46,050: —
Titel IV.	Ögonsjukvård och annan specialsjukvård	» 51,000: —
Titel V.	Underhåll och sjukvårdsmateriel m. m. vid garnisonssjukhusen.....	» 57,650: —
Titel VI.	Veterinärvård	» 133,467: —
<hr style="width: 100%;"/>		Summa kronor 601,720: —

På grund av den under kristiden inträdda prisstegringen hava de under ordinarie sjukvårdsanslaget beräknade medlen visat sig otillräckliga och särskilda förstärkningsanslag därför måst av riksdagen anvisas. Sålunda beviljades

för år 1918.....		kronor 197,650: —
» » 1919.....		» 203,700: —
» » 1920.....		» 214,631: —
» » 1921.....		» 174,979: —

För innevarande år har ännu icke något förstärkningsanslag av riksdagen äskats.

Titel I, Sjukvård i allmänhet, har alltsedan år 1910 beräknats efter en medelkostnad av 2 öre för man och dag. Vid beräkningen av förstärkningsanslaget för år 1921 utgick man från ett extra medelsbehov under denna anslagstitel av 1,5 öre för man och dag.

Departementschefen har ansett en förstärkning av ifrågavarande anslagsmedel för år 1922 erforderlig enligt samma grunder som för år

1921. Då antalet tjänstgöringsdagar under år 1922 för fast anställda och värnpliktiga beräknats till 10,677,648, skulle alltså för ändamålet erfordras ($10,677,648 \times 0.015 =$) 160,164 kronor 72 öre.

Beträffande titlarna II—IV har någon förstärkning icke ifrågasatts.

Till förstärkning av titel V, Underhåll och sjukvårdsmateriel m. m. vid garnisonssjukhusen, upptogs uti 1921 års förstärkningsanslag ett belopp av 8,900 kronor, varav 3,400 kronor avsågos för garnisonssjukhuset å Karlsborg och 5,500 kronor för garnisonssjukhuset i Boden. Departementschefen har ansett, att jämväl för år 1922 borde beräknas ett belopp av 8,900 kronor till förstärkning av de för nämnda sjukhus avsedda medel.

Alltsedan år 1910 har titel VI, Veterinärvård, beräknats efter 3,3 öre för häst och dag. Vid beräkningen av förstärkningsanslaget för år 1921 utgick man från ett extra medelsbehov för nu ifrågavarande ändamål av 1,5 öre för häst och dag.

Departementschefen har ansett, att de under titel VI upptagna anslagsmedel för år 1922 böra erhålla en förstärkning efter samma grunder som för år 1921. Då det antal hästtjänstgöringsdagar, varom här är fråga, för år 1922 beräknats till 4,044,440 erfordras alltså såsom förstärkning av de under förevarande titel upptagna ordinarie anslagsmedel ett belopp av ($4,044,440 \times 0.015 =$) 60,666 kronor 60 öre.

Till förstärkning av anslaget till sjuk- och veterinärvård m. m. i dess helhet erfordrades sålunda ($160,164: 72 + 8,900: - + 60,666: 60 =$) 229,731 kronor 32 öre eller i jämnt krontal 229,732 kronor.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen må till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till sjuk- och veterinärvård m. m. å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 229,732 kronor.

D. Vapen och ammunition.

12:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 12) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till vapen och ammunition m. m. å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 541,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 48 —50 av åberopade statsrådsprotokollet.

Förstärkning
av ordinarie
reservations-
anslaget till
vapen- och
ammunition
m. m.

[12.]

Ordinarie reservationsanslaget till vapen och ammunition m. m. (vapenanslaget) är i 1922 års riksstat upptaget med 3,512,583 kronor. Då anslaget är beräknat efter de före kristidens inträde rådande prisförhållandena, har detsamma under de senare åren befunnits otillräckligt. Riksdagen har därför anvisat medel till anslagets förstärkande. För år 1921 anvisade sålunda riksdagen ett förstärkningsanslag av 541,000 kronor. Till säkerställande av driften vid ammunitionsfabriken och Åkers krutbruk har riksdagen härjämte anvisat särskilda anslag, för år 1922 till ett belopp av 2,100,000 kronor.

Kungl. Maj:t har nu till vapenanslagets förstärkande under år 1922 i likhet med vad som för år 1921 ägt rum äskat ett belopp av 541,000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till vapen och ammunition m. m.* å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 541,000 kronor.

Förstärkning
av anslag till
fortsatt an-
skaffning av
handvapen
och kulsprute-
materiel.

13:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 13) att till förstärkning av de å extra stat för år 1922 anvisade reservationsanslag till fortsatt anskaffning av handvapen och kulsprutemateriel å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 595,000 kronor.

[13.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 50—54 av återopade statsrådsprotokollet.

På därom av Kungl. Maj:t i 1918 års statsverksproposition gjord framställning beviljade nämnda års riksdag för fortsatt anskaffning av handvapen och kulsprutemateriel ett anslag av 5,237,400 kronor.

I enlighet med den uppgjorda planen för ifrågavarande anskaffning har riksdagen av det sålunda beviljade anslaget anvisat

för år 1919.....	kronor 2,000,000: —
» » 1920.....	» 1,637,400: —
» » 1921.....	» 900,000: —
» » 1922.....	» 700,000: —

Summa kronor 5,237,400: —

Vidare har riksdagen till bestridande av de till följd av kristiden uppkommande merkostnader för berörda anskaffning anvisat:

för år 1919	kronor 160,000:—
» » 1920	» 397,480:—
» » 1921	» 600,000:—

Det av Kungl. Maj:t nu äskade förstärkningsanslaget har beräknats med hänsyn till ett nödortfigt uppehållande av driften vid gevärsfaktoret.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till förstärkning av de å extra stat för år 1922 anvisade reservationsanslag till fortsatt anskaffning av handvapen och kulsprutemateriel å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 595,000 kronor.

E. Byggnader och ingenjörmateriel.

14:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14) att för fullföljande av arbetena å de utav 1906 års riksdag beslutade kasernetablissemang för femton infanteriregementen å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 1,707,620 kronor, samt att medgiva, att för samma ändamål må, efter Kungl. Maj:ts beprövande, tagas i anspråk ett belopp av högst 500,000 kronor av det av riksdagen å extra stat för år 1909 anvisade anslag till uppförande av nya byggnader för armén.

Fullföljande av arbetena å kasernetablissemang för femton infanteriregementen.

[14.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 55—76 av åberopade statsrådsprotokollet.

För bestridande av kostnaderna för uppförande av kasernetablissemang för ifrågavarande femton infanteriregementen hava hittills beviljats:

av 1906 års riksdag	kronor 21,744,000:—
» 1915 » »	» 4,000,000:—
» 1916 » »	» 7,134,000:—
» 1918 » »	» 5,000,000:—
» 1919 » »	» 6,000,000:—
» 1920 » »	» 7,010,500:—
» 1921 » »	» 4,715,000:—

eller tillhopa kronor 55,603,500:—

Ifrågavarande anslag hava anvisats till utgående under åren 1906—1922.

Därjämte har riksdagen för vissa i samband med 1914 års härordning beslutade utvidgningar vid arméns kasernetablissemang anvisat särskilda anslag. Av dessa hava tillhopa 915,600 kronor beräknats för nu ifrågavarande kasernetablissemang.

Sammanlagt har riksdagen sålunda för ändamålet hittills beviljat (55,603,500 + 915,600 =) 56,519,100 kronor.

Kungl. Maj:ts nu ifrågavarande anslagsäskanden avses för täckande av uppkomna merkostnader i samband med uppförandet av nämnda kasernetablissemang. Av dessa merkostnader, tillhopa 2,207,620 kronor, utgöra 53,534 kronor 72 öre det belopp, som arméns kasernbyggnadsnämnd genom skiljedom dömts att utgiva till entreprenör för vissa arbeten å kasernetablissemang i Strängnäs.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) för *fullföljande av arbetena å de utav 1906 års riksdag beslutade kasernetablissemang för femton infanteriregementen* å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 1,707,620 kronor, samt

b) medgiva, att för samma ändamål må, efter Kungl. Maj:ts beprövande, tagas i anspråk ett belopp av högst 500,000 kronor av det av riksdagen å extra stat för år 1909 anvisade anslag till uppförande av nya byggnader för armén.

Kostnader till följd av uppskjutande tillsvidare av arbetena å uppförande av kasernetablissemang för Södra skånska infanteriregementet.

15:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 15) att för bestridande av de särskilda kostnader, som blivit en följd av uppskjutande tillsvidare av arbetena å uppförande av kasernetablissemang för Södra skånska infanteriregementet, å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 13,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 76—78 av åberopade statsrådsprotokollet.

[15.]

För bestridande av kostnader av här ifrågavarande art har riksdagen å tilläggsstat för åren 1919 och 1921 anvisat 75,000 respektive 10,000 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för bestridande av de särskilda kostnader, som blivit en följd av uppskjutande tillsvidare av arbetena å uppförande av kasernetablissemang för Södra skånska infanteriregementet, å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 13,000 kronor.

16:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 16) att för bestridande av merkostnader för anordnande av avloppsledningar från militäretablissemangen å Järvafältet å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 259,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 78—81.

Merkostnader för anordnande av avloppsledningar från militäretablissemangen å Järvafältet.

[16.]

Ifrågavarande merkostnader å de ursprungligen beräknade medlen för utförande av dessa avloppsledningar, 456,200 kronor, belöpa å sammanlagt 393,800 kronor, varav 259,000 kronor skulle åvila lantförsvaret och återstoden statens järnvägar.

Under erinran att det å statens järnvägar belöpande beloppet av dessa kostnader redan av innevarande års riksdag anvisats får utskottet med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

Utskottets yttrande.

att riksdagen må för bestridande av merkostnader för anordnande av avloppsledningar från militäretablissemangen å Järvafältet å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 259,000 kronor.

17:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17) dels medgiva,

att kronan må på i statsrådsprotokollet angivna villkor inlösa vissa officers-, underofficers- och musikunderofficerskårerna vid Södra skånska infanteriregementet tillhöriga byggnader å mötesplatsen Revingehed, samt att för betalning av ej mindre officerskårens gäld till Torna, Bara och Harjagers härads sparbank och regementets enskilda lägerkassa med räntor än även å nämnda byggnader efter den 1 november 1915 utav befälskårerna nedlagda underhållskostnader må tagas i anspråk ett belopp av högst 19,800 kronor av fjärde huvudtitelns under avd. Lantförsvaret uppkomna allmänna besparingar,

dels ock för täckande av kårernas gäld till den under statskontorets förvaltning stående s. k. gemensamma fonden jämte upplupna

Inlösen av byggnader å Revingehed.

[17.]

räntor å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 37,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 81—89.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Genom beslut den 21 juni 1907 förordnade Kungl. Maj:t, att Södra skånska infanteriregementet skulle förläggas till Lund, så snart kasernetablissemang för regementet blivit där uppfört.

Sedan i anledning därav kasernetablissemang för regementet börjat uppföras invid Lund, förordnade med riksdagens begivande Kungl. Maj:t den 21 mars 1919, att med fortsättande av arbetena å etablissemangets uppförande skulle tillsvidare anstå.

Alltsedan år 1915 hava provisoriska förläggningslokaler för regementet varit förhyrda i Lund. Under sommarrekrytmötet och regementsövningarna, d. v. s. under tiden slutet av maj—mitten av oktober, är emellertid huvuddelen av regementet förlagd till regementets mötesplats Revingehead.

De regementets befälskårer tillhöriga byggnader, om vilkas övertagande av kronan nu väckts förslag, äro alltså fortfarande nödvändiga för nämnda kårers förläggning å mötesplatsen. Hade däremot kasernbyggnadsarbetet fått fortsätta planenligt, skulle regementet numera varit inflyttat i nytt kasernetablissemang och byggnaderna å Revingehead såsom för sitt ändamål överflödiga kunnat av kårerna avyttras.

På grund av förhållanden, över vilka kårerna ej kunnat råda, bliva de alltså tvungna att längre tid än som avsetts behålla och vidmakthålla ifrågavarande byggnader. Jag har förut omnämnt, hurusom kronan med stöd av 1911 års riksdags därom fattade beslut trätt hjälpande emellan för de officers- och underofficerskårer, som visats hava gjort förlust vid försäljning av dem tillhöriga byggnader å mötesplatser, som på grund av truppförbandets förflyttning övergivits. I föreliggande fall möter mot tillämpandet av nämnda riksdagsbeslut hinder därutinnan, att genom beslutet understöd i förevarande hänseende gjorts beroende av, att byggnaderna genom truppförbandets förändrade förläggning blivit onyttiga för ägarna. Med hänsyn till de särskilda omständigheter, vilka i detta fall föranleda uppskov med regementets kasernering, synes det mig såsom allenast en gård av rättvisa, att befälskårerna vid Södra skånska infanteriregementet befrias från den ekonomiska tunga, som byggnaderna i så många år utgjort för dem, och att densamma överflyttas å kronan. I betraktande av samma omständigheter torde det även vara billigt att, på sätt arméförvalt-

ningens fortifikationsdepartement tillstyrkt, kronan håller kårerna skadeslösa för de kostnader, de efter den 1 november 1915 nedlagt å byggnadernas underhåll. Kronan skulle alltså hava att täcka de skulder, som befälskårerna iklätt sig för byggnaderna, och gottgöra nämnda underhållskostnader samt på dessa villkor erhålla äganderätten till byggnaderna.

Beträffande storleken av de skulder, vari befälskårerna häfta för omförmälda byggnader, har upplysts, att kapitalskulderna utgöra, officerskårens till statsverket 20,604 kronor 66 öre, till Torna, Bara och Harjagers härads sparbank 7,627 kronor 22 öre och till regementets enskilda lägerkassa 570 kronor, underofficerskårens till statsverket 6,800 kronor och musikunderofficerskårens till statsverket 2,475 kronor, vadan kårernas sammanlagda kapitalskulder utgöra 38,076 kronor 88 öre. Enligt av mig från statskontoret inhämtad uppgift uppgingo räntorna å de från statsverket erhållna lånen, med vilkas erläggande kårerna erhållit anstånd i avvaktan på avgörandet av frågan om inlösen av berörda byggnader, vid 1921 års slut till sammanlagt 5,591 kronor 91 öre. Sparbankslånet och lånet hos lägerkassan löpa med årlig ränta av, det förra lånet 5 $\frac{1}{2}$ procent från och med den 30 oktober 1916 till och med den 31 oktober 1917 och 6 procent från sistnämnda dag samt det senare lånet 6 procent från den 1 januari 1920 till inlösningsdagen. Vid 1921 års utgång uppgingo samtliga lånens kapital och räntor till i runt tal 46,000 kronor. Läggas härtill sammanlagda beloppet av de underhållskostnader, vilkas ersättande begärts, 7,765 kronor 85 öre, skulle kronans utgifter för byggnadernas övertagande belöpa sig till i runt tal 53,800 kronor jämte under år 1922 upplöpande räntor. Erinras bör att, såsom förut omförmäls, byggnadernas brandförsäkringsvärde utgör 87,500 kronor.

På sätt arméförvaltningens vederbörande departement föreslagit, håller jag före, att för betalning av såväl officerskårens skulder till sparbanken och lägerkassan jämte å desamma till inlösningsdagen upplupna räntor som omförmälda kostnader för underhåll av byggnaderna medel böra anvisas från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar, vilka komma att lämna tillgång därtill. Härför torde ett belopp av högst 19,800 kronor behöva tagas i anspråk, vartill riksdagens medgivande torde böra inhämtas. För återbetalning av kårernas lån hos den under statskontorets förvaltning stående s. k. gemensamma fonden jämte å dessa lån till inlösningsdagen upplupna räntor torde lämpligast, på sätt detta ämbetsverk föreslagit, böra äskas ett särskilt anslag av förslagsanslags natur. Beloppet av detta anslag torde böra beräknas till 37,000 kronor.»

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

I. medgiva,

a) att kronan må på i statsrådsprotokollet angivna villkor inlösa vissa officers-, underofficers- och musikunderofficerskårerna vid Södra skånska infanteriregementet tillhöriga byggnader å mötesplatsen Revingehed, samt

b) att för betalning av ej mindre officerskårens gäld till Torna, Bara och Harjagers härads sparbank och regementets enskilda lägerkassa med räntor än även å nämnda byggnader efter den 1 november 1915 utav befälskårerna nedlagda underhållskostnader må tagas i anspråk ett belopp av högst 19,800 kronor av fjärde huvudtitelns under avd. Lantförsvaret uppkomna allmänna besparingar,

II. för täckande av kårernas gäld till den under statskontorets förvaltning stående s. k. gemensamma fonden jämte upplupna räntor å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 37,000 kronor.

Inlösen av
vissa bygg-
nader å
Malmslätt.

[18.]

18:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18) att för inlösen av vissa officers- och underofficerskårerna vid Första livgrenadjärregementet tillhöriga byggnader å Malmslätt på tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 64,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 89—91 av åberopade statsrådsprotokollet.

Departementschefen har meddelat, att sedan Första livgrenadjärregementet under hösten 1922 inflyttat i nytt kasernetablissemang i Linköping komme officers- och underofficerskårerna tillhöriga byggnader å Malmslätt att bliva för dessa kårer obehövliga. Då emellertid ifrågasvarande byggnader kunde finna tjänlig användning för försvarets ändamål, ansåge departementschefen lämpligt, att byggnaderna förvärvades för kronans räkning.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen må för *inlösen av vissa officers- och underofficerskårerna vid Första livgrenadjärregemen-*

tet tillhöriga byggnader å Malmslätt på tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 64,000 kronor.

19:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 19) att till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till ingenjörmateriel å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 86,600 kronor.

Förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till ingenjörmateriel.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 91—93 av återopade statsrådsprotokollet.

[19.]

Ordinarie reservationsanslaget till ingenjörmateriel har såväl för år 1921 som för innevarande år i riksstaten upptagits med 124,100 kronor. Anslaget är beräknat efter de före kristidens inträde rådande prisförhållanden.

Till förstärkning av 1921 års ordinarie anslag anvisade riksdagen å tilläggsstat för samma år ett förslagsanslag, högst, 86,600 kronor, eller enahanda belopp, som av Kungl. Maj:t nu äskats till förstärkning av 1922 års ordinarie anslag.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till ingenjörmateriel å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 86,600 kronor.

20:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 20) att till förstärkning av anslaget till komplettering av viss ingenjörmateriel å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 22,000 kronor.

Förstärkning av anslaget till komplettering av viss ingenjörmateriel.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 93 och 94 av återopade statsrådsprotokollet.

[20.]

Med bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning beviljade 1918 års riksdag för komplettering av viss ingenjörmateriel ett anslag av 366,200 kronor. Av det sålunda beviljade anslaget har riksdagen anvisat

för år 1919	kronor 156,900:—
» » 1920	» 83,300:—
» » 1921	» 63,000:—
» » 1922	» 63,000:—

Summa kronor 366,200:—

Det för år 1922 anvisade beloppet är avsett för komplettering av fästningstelegrafmaterielen i Boden.

Till förstärkning av ifrågavarande anslag har 1919 års riksdag å tilläggsstat för samma år anvisat ett belopp av 59,650 kronor; varjämte 1920 och 1921 års riksdagar anvisat särskilda merkostnadsanslag å respektive 41,650 kronor och 31,500 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *förstärkning av reservationsanslaget till komplettering av viss ingenjörmateriel* å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 22,000 kronor.

Provbelastning av ett flygplan.

[21.]

21:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 21) att för verkställande av provbelastning av ett flygplan å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 10,650 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 94 och 95 av åberopade statsrådsprotokollet.

Ifrågavarande provbelastning är avsedd för en fullständig undersökning angående hållfastheten av arméns jagarflygplan, typ Phoenix.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för verkställande av *provbelastning av ett flygplan* å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 10,650 kronor.

F. Diverse.

Täckande av brister å vissa ordinarie reservationsanslag.

[22.]

22:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 22) att, i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlåtas angående täckande av brister å vissa ordinarie reservationsanslag för år 1921, tillsvidare under fjärde huvudtiteln, avd. Lantförsvaret, å tilläggsstat för år 1922 beräkna ett förslagsanslag, högst, 350,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 10 mars 1922 dagtecknad proposition (nr 157), under åberopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att för täckande av under år 1921

uppkommen brist å ordinarie reservationsanslaget till sjuk- och veterinärvård m. m. å tilläggsstat för år 1922 under fjärde huvudtiteln bevilja ett förslagsanslag, högst, 200,000 kronor.

Beträffande denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet velat härigenom för riksdagen

anmäla.

II. SJÖFÖRSVARET.

A. Undervisning, understöd och expenser m. m.

23:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23) och under hänvisning till vad utskottet i punkt 91:o) av sitt utlåtande nr 4 A anfört, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser m. m.* å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 100,000 kronor.

Förstärkning av ordinarie förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser m. m.

[23.]

B. Förplägnad, beklädnad m. m.

24:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24) och under hänvisning till vad utskottet i punkt 96:o) av sitt utlåtande nr 4 A anfört, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie förslagsanslaget till förplägnad* å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 1,479,800 kronor.

Förstärkning av ordinarie förslagsanslaget till förplägnad.

[24.]

25:o) Under hänvisning till vad utskottet under punkt 97:o) av sitt utlåtande nr 4 A anfört, får utskottet, med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts därom gjorda förslag (punkt 25), hemställa,

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till beklädnad* å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 768,700 kronor.

Förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till beklädnad.

[25.]

Förstärkning
av ordinarie
reservations-
anslaget till
kasern- och
förplägnadsut-
redning samt
sängservis
m. m.

[26.]

26:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26) och under hänvisning till vad utskottet i punkt 99:o) av sitt utlåtande nr 4 A anfört, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till kasern- och förplägnadsutredning samt sängservis m. m. å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 46,860 kronor.

Förstärkning
av ordinarie
förslags-
anslaget till
bränsle, lyse,
vatten, ren-
hållning och
tvätt m. m.

[27.]

27:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag och under hänvisning till vad utskottet under punkt 101:o) av sitt utlåtande nr 4 A anfört, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till förstärkning av ordinarie förslagsanslaget till bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt m. m. å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 447,000 kronor.

C. Övningar.

Förstärkning
av ordinarie
reservations-
anslaget till
flottans krigs-
beredskap och
övningar
m. m.

[28 o. 29.]

28:o) I fråga om Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till förstärkning av ordinarie reservationsanslagen till flottans krigsberedskap och övningar (punkt 28) samt till kustartilleriets krigsberedskap och övningar (punkt 29) har riksdagen redan fattat beslut; varom utskottet velat härigenom

erinra.

D. Flytande materiel och byggnader.

Förstärkning
av ordinarie
reservations-
anslaget till
flottans ny-
byggnad och
underhåll.

[30.]

29:o) Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll (punkt 30) har riksdagen redan fattat beslut; varom utskottet velat härigenom

erinra.

30:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 31) att för reparation av Skeppsholmsbron å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 157,500 kronor. Reparation av Skeppsholmsbron. [31.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 99 och 100 av åberopade statsrådsprotokollet.

Skeppsholmsbron i Stockholm, vilken förbinder Skeppsholmen med Blasieholmen, är uppförd genom medel, som 1856—1858 års riksdag anslagit för ändamålet. Vid verkställd undersökning av bron har det visat sig, att brojärnet genom rost m. m. är skadat i sådan omfattning, att trafiksäkerheten särskilt vid större belastning å bron är tivelaktig.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för *reparation av Skeppsholmsbron* å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 157,500 kronor.

31:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32) och under hänvisning till vad utskottet under punkt 112:o) av sitt utlåtande nr 4 A anført, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till befästningar, kustartilleriets kaserner m. m.* å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 65,000 kronor. Förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till befästningar, kustartilleriets kaserner m. m. [32.]

32:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33) och under hänvisning till vad utskottet under punkt 114:o) av sitt utlåtande nr 4 A anført, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till kustartilleriets materiel m. m.* å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 224,000 kronor. Förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till kustartilleriets materiel m. m. [33.]

E. Artilleri-, min-, torped-, gnist-, flyg- och annan teknisk materiel.

33:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34) och under hänvisning till vad utskottet under punkt 127:o) av sitt utlåtande nr 4 A anført, hemställer utskottet, Anskaffning av torpeder. [34.]

att riksdagen må för *anskaffning av torpeder* å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 370,000 kronor.

F. Diverse.

Täckande
av brister
å vissa
ordinarie
reservations-
anslag.
[35.]

34:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 35) att, i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlätas angående täckande av brister å vissa ordinarie reservationsanslag för år 1921, tillsvidare under fjärde huvudtiteln, avd. Sjöförsvaret, å tilläggsstat för år 1922 beräkna ett förslagsanslag, högst, 520,055 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåtten den 3 mars 1922 dagtecknad proposition (nr 155), under återopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att för täckande av å vissa ordinarie reservationsanslag för år 1921 uppkomna brister å tilläggsstat för år 1922 under fjärde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag, högst, 881,209 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till det vid propositionen nr 155 fogade statsrådsprotokollet.

De brister, för vilkas täckande anslag nu äskats, utgöra:

å anslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossekårerna	kronor 529,573: 22
» anslaget till beklädnad åt kustartilleriets manskap	» 157,415: 48
» anslaget till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel	» 194,219: 73
	<hr/>
	eller tillhopa kronor 881,208: 43

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må för täckande av å vissa ordinarie reservationsanslag för år 1921 uppkomna brister å tilläggsstat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 881,209 kronor.

Tillfällig
löne-
förbättring
för viss
personal
inom den
civila stats-
förvaltningen.

35:o) Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag för beredande av tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen (punkt 36) kommer utskottet framdeles under riksdagen att avgiva utlåtande; vilket utskottet velat härigenom för riksdagen

anmäla.

[36.]

III. GEMENSAMT ANSLAG.

36:o) I fråga om Kungl. Maj:ts framställning om anslag för be- Dyrtidstillägg
redande av dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst (punkt 37) åt
har utskottet redan avgivit utlåtande; varom utskottet velat härigenom befattnings-
havare i
statens tjänst.

erinra.

[37.]

Stockholm den 28 april 1922.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 4 A.

Verkliga utgifter.

IV. Fjärde huvudtiteln. Försvarsdepartementet.

		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
1. Lantförsvaret.			
A. Undervisning, understöd, expenser m. m.			
1	Förstärkning av reservationsanslaget till undervisnings- och gymnastikmateriel samt undervisningsanstalter och utbildningskurser, <i>förslagsanslag</i> , högst	102,990	
2	Förstärkning av reservationsanslaget till skrivmaterialier, expenser, bränsle, lyse m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	214,180	
3	Förstärkning av reservationsanslaget till skrivmaterialier m. m. vid truppförbanden, <i>förslagsanslag</i> , högst	228,610	
4	Generalstabens översiktskarta över Sverige, <i>reservationsanslag</i>	11,500	557,280
B. Förplägnad, intendenturmateriel, reparationer, övningar m. m.			
1	Förstärkning av förslagsanslaget till mathållning, <i>förslagsanslag</i> , högst	4,271,060	
2	Förstärkning av reservationsanslaget till munderingsutrustning, <i>förslagsanslag</i> , högst	1,942,815	
3	Förstärkning av reservationsanslaget till kasernutredning, intendenturfordon m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	213,553	
4	Förstärkning av reservationsanslaget till bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt vid truppförbanden, <i>förslagsanslag</i> , högst	3,400,000	
5	Förstärkning av förslagsanslaget till furagering, <i>förslagsanslag</i> , högst	1,150,710	
6	Förstärkning av reservationsanslaget till truppförbandens övningar, <i>förslagsanslag</i> , högst	194,000	11,172,138
C. Sjukvård m. m.			
1	Täckande av brist för år 1921 å reservationsanslaget till sjuk- och veterinärvård m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	* 200,000	
2	Förstärkning av reservationsanslaget till sjuk- och veterinärvård m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	229,732	429,732

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöfver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
D. Vapen och ammunition.			
1	Förstärkning av reservationsanslaget till vapen och ammunition m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	541,000	
2	Förstärkning av de å extra stat anvisade reservationsanslag till fortsatt anskaffning av handvapen och kulsprutemateriel, <i>förslagsanslag</i> , högst	595,000	1,136,000
E. Byggnader och ingenjörmateriel.			
1	Fullföljande av arbetena å kasernetablissemang för femton infanteriregementen, <i>reservationsanslag</i>	1,707,620	
2	Kostnader till följd av uppskjutande tillsvidare av arbetena å uppförande av kasernetablissemang för Södra skånska infanteriregementet, <i>reservationsanslag</i>	13,000	
3	Merkostnader för anordnande av avloppsledningar från militäretablissemangen å Järvafältet, <i>reservationsanslag</i>	259,000	
4	Inlösen av vissa byggnader å Revingehed, <i>förslagsanslag</i>	37,000	
5	Inlösen av vissa byggnader å Malmslätt, <i>förslagsanslag</i> , högst	64,000	
6	Förstärkning av reservationsanslaget till ingenjörmateriel, <i>förslagsanslag</i> , högst	86,600	
7	Förstärkning av reservationsanslaget till komplettering av viss ingenjörmateriel, <i>förslagsanslag</i> , högst	22,000	
8	Provbekostnad av ett flygplan, <i>reservationsanslag</i>	10,650	2,199,870
Säger för lantförsvaret			15,495,020
2. Sjöförsvaret.			
A. Undervisning, understöd, expenser m. m.			
1	Förstärkning av förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst		100,000
B. Förplägnad, beklädnad m. m.			
1	Förstärkning av förslagsanslaget till förplägnad, <i>förslagsanslag</i> , högst	1,479,800	
2	Förstärkning av reservationsanslaget till beklädnad, <i>förslagsanslag</i> , högst	768,700	
3	Förstärkning av reservationsanslaget till kasern- och förplägnadsutredning samt sängservis m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	46,860	
4	Förstärkning av förslagsanslaget till bränsle, lyse, vatten, renhållning och tvätt m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	447,000	2,742,360

		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
C. Övningar.			
1	Förstärkning av reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar, <i>förslagsanslag</i> , högst	* 410,000	
2	Förstärkning av reservationsanslaget till kustartilleriets krigsberedskap och övningar, <i>förslagsanslag</i> , högst	* 286,900	696,900
D. Flytande materiel och byggnader.			
1	Förstärkning av reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll, <i>förslagsanslag</i> , högst	* 3,032,000	
2	Reparation av Skeppsholmsbron i Stockholm, <i>reservationsanslag</i> ..	157,500	
3	Förstärkning av reservationsanslaget till befästningar, kustartilleriets kaserner m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	65,000	
4	Förstärkning av reservationsanslaget till kustartilleriets materiel m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	224,000	
5	Avhjälpan av vissa stormskador inom Älvsborgs fästning och Nya varvet, <i>förslagsanslag</i> , högst	* 18,000	3,496,500
E. Artilleri-, min-, torped-, gnist-, flyg- och annan teknisk materiel.			
1	Anskaffning av torpeder, <i>reservationsanslag</i>		370,000
F. Diverse.			
1	Täckande av brister för år 1921 å vissa ordinarie reservationsanslag, <i>förslagsanslag</i> , högst	881,209	
2	Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>	** 41,000	922,209
	Säger för sjöförsvaret		8,327,969
3. Gemensamt anslag.			
1	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i> ..		*** 15,000,000
	Summa		38,822,989

* Beloppet redan beviljat av riksdagen.

** Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

*** Häröver har utlåtande redan avgivits.